Natur og Arealomlægning
Vesthimmerlands Kommune

Frederik IX's Plads 1
9640 Farsø

Tlf.: 99 66 70 00

post@vesthimmerland.dk
www.vesthimmerland.dk

Vesthimmerlands Kommune, Trafik og grønne områder
Att.. Jeppe Hovaldt Jørgensen

Kopi sendt til ejerne

Dato: 11. november 2026

Sagsnummer:
01.05.25-P25-1-26
Sagsbehandler:
Susan Hangstrup

Tlf.: 99 66 71 51
Mob.: 40 24 27 64
suha@vesthimmerland.dk

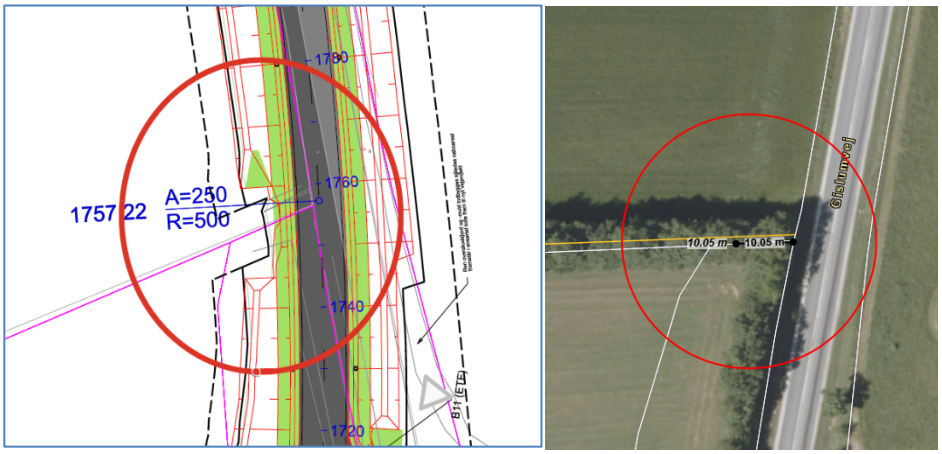
(Lovliggørende) dispensation til fjernelse af 10 meter dige

Vi giver hermed lovliggørende dispensation fra digebeskyttelsen til at fjerne ca. 10 meter endestillet dige fra dige nr. BD.093.248. Dispensationen er givet efter museumslovens § 29 j, idet der dispenseres fra museumslovens § 29 a (sten- og jorddiger). Dispensationen bortfalder automatisk, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Det er muligt at klage over afgørelsen indtil 4 uger fra brevets dato. Du må ikke udnytte dispensationen, før klagefristen er slut. Se vedlagte klagevejledning (Bilag 2).

Begrundelse for afgørelsen

Vesthimmerlands Kommunes Vej-afdeling har d. 21. januar 2026 ansøgt om dispensation til at fjerne ca. 10 meter dige i forbindelse med et større vejprojekt, der har til formål at øge fremkommeligheden og trafiksikkerheden ved at gøre Gislumvej bredere og rette sving ud. Der blev oprindeligt søgt om at fjerne 3 digestykker, men med løbende projekttilpasninger er det kun ét dige, der påvirkes væsentligt. Se figur 1 og bilag 1.

Figur 1 Kort fra projektansøgningen og luftfoto. Den lyserøde streg på den tekniske tegning er nuværende matrikelgrænse, og diget ligger omtrentligt oven i skellet.

Det kræver kommunens lovliggørende dispensation fra museumslovens § 29 a. Ifølge denne bestemmelse må der ikke, uden kommunens forudgående dispensation, foretages ændringer af sten- og jorddiger og lignende. Grunden til at der er tale om en *lovliggørende* dispensation er, at diget med al sandsynlighed er blevet fjernet i 1995 og erstattet af et læhegn. Beskyttelsen af sten- og jorddiger blev indført, da naturbeskyttelsesloven trådte i kraft den 1. juli 1992.

Formålet med bestemmelsen er at beskytte digerne som vigtige elementer i kulturlandskabet. Digerne viser tidligere tiders arealudnyttelse og ejendomsforhold og

bidrager til et afvekslende landskab. Desuden fungerer digerne som spredningskorridor for plante- og dyrelivet.

Det pågældende dige er registreret som et jorddige med digenr. BD.093.248. Det har sandsynligvis ligget i skellet mellem 12a Nyrup By, Gislum og 9e Gislum By, Gislum. Diget er registreret som et udskiftningsdige.

Vurdering

Kommunen kan i særlige tilfælde gøre undtagelser fra bestemmelsen i museumslovens § 29a. Ifølge digevejledningen[1] gives der som hovedregel tilladelse til gennembrud der har til formål at undgå en betydelig omvej for landbrugsmaskiner eller kørsel på landevejen. Som regel gives der dispensation til fjernelse af digestykker på 10-20 m afhængigt af de konkrete forhold.

Ud fra en konkret vurdering, er dette et særligt tilfælde der kan dispenseres til. Vi lægger vægt på, at der kun skal fjernes ca. 10 meter fra enden af et dige, der ligger uden tilknytning til andre diger, og at det er nødvendigt for at gennemføre projektet med at udbygge Gislumvej. Et projekt der tilgodeser den almene befolkning.

Natura 2000

Diget ligger ca. 5,7 km fra nærmeste Natura 2000-område, som er N15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. På baggrund af afstanden og projektets meget begrænsede omfang, er det kommunens vurdering at projektet - hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter- at påvirke Natura 2000-området eller udpegningsgrundlaget væsentligt.

Bilag IV

Flere dyr og planter er optaget på bilag IV efter EF-habitatdirektivet. Ifølge opslag på Arter.dk d. 10. november 2026 er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor 2 km af diget.

Diget har karakter af læhegn omgivet af dyrkede marker (figur 2 og bilag 1). Vi vurderer derfor at området alene er potentielt relevant for flagermus som ledelinje og fourageringsområde og som rasteområde for padder.

Padder: Den nærmeste sø ligger 540 meter mod vest. Ud fra et forsigtighedsprincip udelukker vi ikke at der forekommer Bilag IV-padder. I kommunen er særligt spidssnudet frø og stor vandsalamander relativt udbredte. Søen er omkranset af træer, og der er flere nærtliggende læhegn, småbeplantninger og bygninger, som udgør potentielle rasteområder. Øvrige søer ligger i større afstand og der er flere former for beplantning imellem disse og projektområdet. Vi vurderer derfor at det omhandlende dige/læhegn ikke udgør et væsentligt rasteområde.

Flagermus: Træerne indenfor projektområdet er ikke så store eller gamle, at de udgør potentielle yngle-rasteområder for flagermus. Læhegnet kan have en betydning som fourageringsområde eller som ledelinje. Hegnet ligger inden for et område med flere andre læhegn. Sammen med det omhandlende ligger der fem parallelle læhegn, med ca. 90 meters mellemrum. Vi vurderer derfor at det enkelte læhegn, hvoraf der kun skal fjernes 10 meter, ikke udgør så væsentlig en ledelinje eller fourageringsområde, at afkortning vil forhindre opretholdelse af den økologiske funktionalitet for flagermus i området.

---

[1] vejledning om beskyttede sten- og jorddiger, juni 2009. Link: (https://slks.dk/fileadmin/user_upload/0_SLKS/Fotos/Fortidsminder_Diger/Sten_jorddiger/digevejledning.pdf

Figur 2 Læhegnet set fra Cowi streetview 2026.

Yderligere oplysninger

Du kan finde kort, luftfotos og oplysninger om din ejendom på Kommunens digitale kortværk. Find det via kommunens hjemmeside (søg efter kort i søgefeltet) eller følg linket: https://drift.kortinfo.net/Map.aspx?page=Borgerkort&Site=vesthimmerland

Har du brug for hjælp til at navigere i kortet, er du velkommen til at kontakte mig.

Forholdet til museumsloven

Hvis der findes spor af fortidslevn under jordarbejde, skal arbejdet standses. Fundet skal straks anmeldes til Vesthimmerlands Museum, tlf.: 98 62 35 77, e-mail: byggesager@vmus.dk (jf. museumslovens § 27, stk. 2).

Jeg kan kontaktes på tlf.: 9966 7151 eller e-mail: natur@vesthimmerland.dk.

Med venlig hilsen

Susan Hangstrup
Biolog

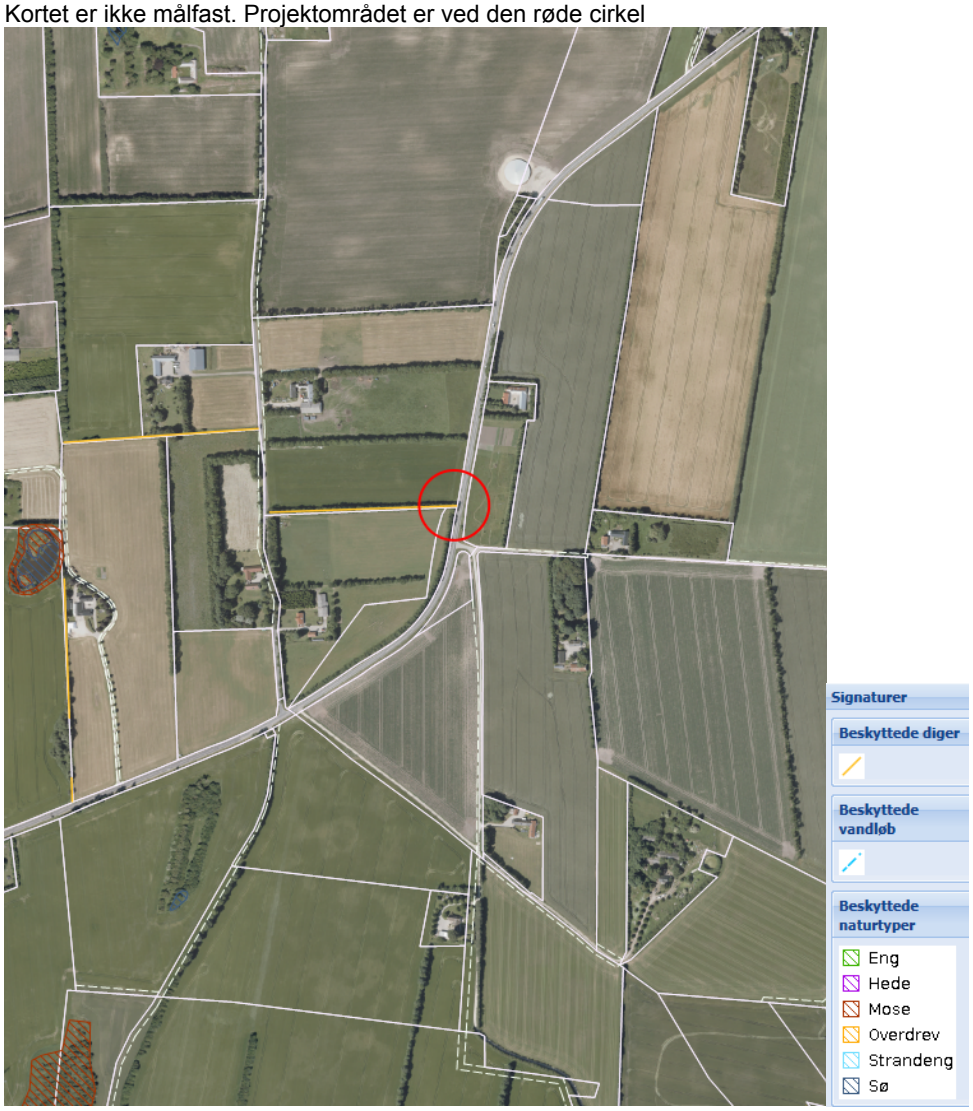
Bilag

1. Kortbilag
2. Klagevejledning
3. Lovtekst

Afgørelsen er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening: dnvesthimmerland-sager@dn.dk; vesthimmerland@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening: dbf.oestjylland@gmail.com
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV): mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen: cfk@slks.dk
- Vesthimmerlands Museum: byggesager@vmus.dk
- Friluftsrådet: lokalraad@friluftsraadet.dk; vesthimmerland@friluftsraadet.dk
- Danmarks Kulturarvs Forening: post@kulturarvsforening.dk
- ejere

Bilag 1
Kortbilag
Kortet er ikke målfast. Projektområdet er ved den røde cirkel

Bilag 2
Klagevejledning
Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger fra offentliggørelsen. Ansøger, ejer, offentlige myndigheder samt en række foreninger og organisationer kan klage over kommunens afgørelse.

Hvis du ønsker at klage
Du skal klage skriftligt på klageportalen via www.borger.dk, www.virk.dk eller via direkte link på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/

Det kan være belagt med gebyr at klage. Reglerne fremgår af samme hjemmeside om klagevejledning Link til Klagevejledning Nævnenes Hus

Hvis du er fritaget for digital post, kan du anmode om at blive fritaget for at benytte klageportalen. Du sender klagen og anmodningen om fritagelse til natur@vesthimmerland.dk eller på papirpost til Vesthimmerlands Kommune, Vestre Boulevard 7, 9600 Aars.

Hvis der kommer en klage
Hvis der kommer en klage fra en anden, vil du blive orienteret.

En rettidig klage gør, at dispensationen ikke må udnyttes, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

Søgsmål
Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Bilag 3

Bekendtgørelse om beskyttede sten- og jorddiger og lignende

§ 1. Bestemmelsen i museumslovens § 29 a, stk. 1, omfatter:

1) stendiger,

2) andre diger, der ejes af offentlige myndigheder,

3) andre diger, der ligger på eller afgrænser naturtyper, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, og

4) andre diger, der er angivet på kortbladet for det pågældende område i Geodatastyrelsens kortværk Danmark (1:25.000) i den seneste reviderede udgave forud for den 1. juli 1992.

Stk. 2. Bestemmelsen i lovens § 29 a, stk. 1, gælder dog ikke for:

1) diger eller dele af diger, der ligger i byzone eller sommerhusområde, medmindre diget afgrænser et byzone- eller sommerhusareal fra landzone, jf. dog stk. 4,

2) diger omkring kirkegårde, der er omfattet af lovgivningen om Folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde,

3) havediger, jf. dog stk. 3,

4) diger langs vandløb, der alene har til formål at sikre lavtliggende arealer mod oversvømmelse,

5) diger, der alene tjener kystbeskyttelsesformål,

6) diger, der alene tjener til beskyttelse mod sand- eller snefygning og

7) diger, der alene tjener til beskyttelse mod støj (støjvolde).

Stk. 3. Stk. 2, nr. 3, omfatter ikke ældre diger langs landsbygader, når digerne samtidig afgrænser haver mod gaden, samt ældre diger, som afgrænser herregårdsparker og præstegårdshaver.

Stk. 4. Diger eller dele af diger, der ligger på arealer, der som led i frikommuneforsøg overføres fra landzone til byzone eller sommerhusområde uden lokalplan i medfør af § 16 i lov om frikommuner, opretholder deres hidtidige beskyttelse efter reglerne i stk. 1-3 og § 4, stk. 3.

Stk. 5. § 1, stk. 1-4, finder ikke anvendelse på diger, som er omfattet af en beslutning efter § 2 om en konkret udpegning af diger omfattet af lovens § 29 a, stk. 1.

Sådan behandler vi dine personoplysninger vedrørende sagsnr. 01.05.25-P25-1-26

Hvad bruger vi dine personoplysninger til?
Vi behandler dine personoplysninger for at udføre sagsbehandling på et tilstrækkeligt oplyst og korrekt grundlag. Vi behandler almindelige personoplysninger om dig. Almindelige personoplysninger er oplysninger som fx navn, adresse og ejerforhold på fast ejendom.
I visse sager videregiver vi personoplysninger, hvis det er nødvendigt for sagen. Det kan fx være til andre offentlige myndigheder, samarbejdspartnere eller andre borgere, der er part i samme sag.
Behandlingen af dine personoplysninger er baseret på databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Almindelige personoplysninger, behandles i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a, c og e.

Hvor længe opbevarer vi dine oplysninger?
Vi opbevarer og beholder kun dine personoplysninger, så længe det er nødvendigt for det formål, vi bruger oplysningerne til, eller indtil en lovbestemt frist udløber.
Når formålet med behandlingen ikke længere er til stede, bliver dine personoplysninger slettet, anonymiseret eller overført til et arkiv efter reglerne i arkivloven.

Hvor har vi oplysningerne fra?
Vi behandler kun oplysninger, som du selv har givet os, eller som vi modtager fra andre privatpersoner, myndigheder, eller virksomheder. Det er fx navn, adresse, og hvilke ejendomme du ejer.

Hvad har du ret til?
Du har ret til at se og rette oplysninger om dig selv. I visse sjældne tilfælde har du også ret til at få slettet oplysninger, til at begrænse behandlingen og at gøre indsigelse imod behandlingen af dine oplysninger.
Hvis du mener, at vi ikke behandler dine oplysninger korrekt. Kan du klage til Datatilsynet. Se mere på www.datatilsynet.dk/kontakt. Datatilsynet kan også kontaktes på postadressen: Datatilsynet, Carl Jacobsens Vej 35, 2500 Valby.

Vil du vide mere?
Hvis du gerne vil vide mere om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder, kan du læse mere på https://vesthimmerland.dk/om-kommunen/databeskyttelse.

Hvem er vi, og hvordan kontakter du os?
Teknik og Miljø er en del af Teknik- og økonomiforvaltningen. Vi varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver på teknik- og miljøområdet. Vores kontaktoplysninger er:
Teknik og Miljø, Vestre Boulevard 7, 9600 Aars. Telefon: 9966 7000. Mail: Teknikmiljoe@vesthimmerland.dk.

Har du spørgsmål til vores behandling af dine personoplysninger?
Så er du velkommen til at kontakte Vesthimmerlands Kommunes databeskyttelsesrådgiver.
På mail: dpo@vesthimmerland.dk. Med brev: Vesthimmerlands Kommune, Vestre Boulevard 7, 9600 Aars, Att.: Databeskyttelsesrådgiver.

Her kan du finde lovene
- EU's databeskyttelsesforordning (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016): https://eur-lex.europa.eu; skriv "2016/679" i søgefeltet.
- Arkivloven (lovbekendtgørelse nr. 1201 af 28. september 2016): www.retsinformation.dk; søg på nummer og årstal.